

Motion till riksdagen 2021/22:2011

av **Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)**

Rotavdrag för den ideella sektorn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att bredda rotavdraget till att omfatta den ideella sektorn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det viktigaste syftet med att införa skattereduktion för hushållstjänster och reparation, ombyggnad och tillbyggnad av bostadsfastigheter är att minska svartarbetet och öka efterfrågan på reguljära tjänster inom dessa sektorer. Erfarenheterna från de tidigare rotavdragen visade att avdrag/skattereduktion är ett effektivt sätt att minska hushållens inköp av svarta byggnads- och hantverksarbeten samtidigt som det ökar arbetsutbudet. Det är också det långsiktiga skälet och anledningen till att skattereduktionerna ska gälla permanent, till skillnad från tidigare motsvarigheter.

Under den tid som rotavdrag tidigare har funnits, har svarta arbeten för omkring två miljarder kronor per år omvandlats till vita arbeten. Avdraget var då betydligt mindre än det är nu, och tillgängliga siffror tyder på att effekterna är väsentligt större med den utformning och omfattning som de nuvarande reglerna innebär.

Vinnarna på reformen är många. Konkurrensen för företagen i byggsektorn gynnas av att oseriösa aktörer trängs ut. De anställda som arbetar vitt får pensionspoäng, de bidrar till och kommer i åtnjutande av välfärdssystemet och inte minst omfattas de av försäkringar på arbetsplatsen. Tillgängliga uppgifter tyder samtidigt på att statens intäkter i form av moms på arbete och material samt arbetsgivaravgifter ökar mer än kostnaden för den beviljade skattereduktionen. Även kunderna är vinnare när seriösa företag lämnar garantier för utförda arbeten.

Rätten till avdrag för reparation, ombyggnad och tillbyggnad omfattar enbart bostadsfastighet och är genom sin konstruktion kopplad till bostadsägarens tjänsteinkomst. Det är en naturlig avgränsning, eftersom den kommersiella

fastighetssektorn genom redan etablerade skatteregler har incitament att utnyttja reguljära vita tjänster vid olika former av byggnadsarbeten.

Däremot har den ideella sektorn inte möjlighet att göra avdrag på reparationer, ombyggnader eller tillbyggnader av sina lokaler och anläggningar eftersom den ideella sektorn normalt inte är skattepliktig. Utöver ideella insatser av medlemmar och sympatisörer är incitamenten därför fortfarande stora för ideella föreningar att utnyttja svarta tjänster.

Precis som privatpersoner betalar den ideella sektorn ingående moms på alla varor och tjänster men har inte möjlighet att kvitta mot utgående moms. Ett sätt att bredda rotavdraget till att också omfatta den ideella sektorn skulle vara att göra den ingående momsen på vissa rottjänster direkt avdragsgill genom ändrade regler för momsplikt eller genom ett riktat bidrag som motsvarar den ingående momsen i genomförda rotarbeten. En sådan åtgärd skulle få samma effekter vad avser informella (svarta) tjänster inom byggnadssektorn som skattereduktionen för reparation, om- och tillbyggnad av privata bostäder haft. Dessutom skulle det medföra ett påtagligt stöd för de ideella föreningar och organisationer som belastas av höga kostnader för att äga och förvalta lokaler och anläggningar.

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Ann-Britt Åsebol (M)